УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

22 жовтня 2026 Запоріжжя № 453

Про введення в дію рішення
вченої ради про Порядок
позбавлення ступеня вищої освіти
у НУ «Запорізька політехніка»

Відповідно до частини шостої статті 36 Закону України «Про вищу освіту», статті 22 Закону України «Про академічну доброчесність», Порядку позбавлення ступеня вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2026 року № 1145, з метою забезпечення єдиного порядку розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності у кваліфікаційних роботах та на виконання рішення вченої ради НУ «Запорізька політехніка» від 29 вересня 2026 року (протокол № 2)

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію з дня видання цього наказу рішення вченої ради НУ «Запорізька політехніка» від 29 вересня 2026 року (витяг з протоколу № 2 — додаток № 1) щодо затвердження Порядку позбавлення ступеня вищої освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка» (додаток 2).
2. Начальнику ІОЦ Андрію Савчуку оприлюднити цей наказ з додатками на офіційному сайті університету в розділі «Накази та розпорядження для оприлюднення».
3. Деканам факультетів, завідувачам кафедр забезпечити ознайомлення працівників та здобувачів вищої освіти з Порядком позбавлення ступеня вищої освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка».
4. Контроль за виконанням цього наказу покладаю на проректора з НПР та ППРУ Руслана Куликовського.

Додатки: додаток № 1 на 1 арк.;
додаток № 2 на 13 арк.

Ректор Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:
Проректор з НПР та ППРУ Руслан КУЛИКОВСЬКИЙ
___ _____ 2026

Начальник ІОВ Максим ДЄЄВ
___ _____ 2026

Додаток №1 до наказу
від 22.10.2026 № 453

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ засідання вченої ради НУ «Запорізька політехніка»
29.09.2026 № 2
м. Запоріжжя

Про Порядок позбавлення ступеня вищої освіти у
Національному університеті «Запорізька політехніка»

Голова вченої ради – Володимир Бахрушин
Учений секретар – Віктор Кузьмін

Присутні - 98 членів ради зі 124

Порядок денний: 4.11 про Порядок позбавлення ступеня вищої освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка».

СЛУХАЛИ: про Порядок позбавлення ступеня вищої освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка».

ВИСТУПИЛИ: голова вченої ради Володимир Бахрушин про Порядок позбавлення ступеня вищої освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка».

УХВАЛИЛИ: на підставі відкритого голосування, більшістю голосів,

затвердити Порядок позбавлення ступеня вищої освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка».

Голова вченої ради Володимир БАХРУШИН

Учений секретар Віктор КУЗЬМІН

Додаток №2 до наказу
від 22.10.2026 № 453

ПОРЯДОК
позбавлення ступеня вищої освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка»

Запоріжжя, 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей Порядок визначає процедуру позбавлення особи ступеня вищої освіти у НУ «Запорізька політехніка» (далі – Університет) у разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої присуджено відповідний ступінь вищої освіти (далі – позбавлення ступеня вищої освіти).

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про вищу освіту».

1.3. Дія цього Порядку поширюється на рішення про присудження ступеня вищої освіти «бакалавр» і «магістр» та присвоєння відповідної кваліфікації.

1.4. Позбавлення ступеня вищої освіти здійснюється з дотриманням цінностей, принципів та правил академічної доброчесності, а також принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», відповідно до Порядку позбавлення ступеня вищої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2026 р. N 1145.

Перевірка кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня вищої освіти, присудженого до набрання чинності Законом України «Про академічну доброчесність», може здійснюватися у порядку, визначеному підпунктом 3 пункту 2 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» зазначеного Закону.

У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, вчинених до набрання чинності Законом України «Про академічну доброчесність», до суб'єктів академічної діяльності застосовується міра відповідальності, визначена підпунктом 2 пункту 2 цього Закону.

1.5. Розгляд повідомлення про порушення академічної доброчесності (далі — повідомлення) здійснюється в порядку, затвердженому колегіальним органом управління закладу освіти (наукової установи), з дотриманням цінностей, принципів та правил академічної доброчесності, а також принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», з урахуванням особливостей розгляду повідомлень про позбавлення ступеня вищої освіти, визначених цим Порядком.

1.6. Повідомлення розглядається уповноваженим органом Університету з питань забезпечення академічної доброчесності (далі — уповноважений орган).

1.7. Визначена цим Порядком процедура позбавлення ступеня вищої освіти не є адміністративною процедурою у розумінні Закону України «Про адміністративну процедуру».

Незастосування до цих процедур Закону України «Про адміністративну процедуру» не звільняє Університет від обов'язку забезпечити доброчесність, об'єктивність, неупередженість і пропорційність.

2. ПОДАННЯ, РЕЄСТРАЦІЯ ТА ПОПЕРЕДНІЙ РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕННЯ

2.1. Підставою для розгляду питання про позбавлення особи присудженого Університетом ступеня вищої освіти є повідомлення, що подається в паперовій чи електронній формі до Університету. Повідомлення подається будь-якою фізичною чи юридичною особою (далі - заявник) та повинно містити докази, що свідчать про ознаки наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації. Повідомлення подається на офіційну юридичну адресу чи електронну пошту Університету, реєструється протягом трьох робочих днів від дати надходження та надсилається ректорові Університету, який протягом трьох робочих днів від дати реєстрації передає його уповноваженому органу. Університет реєструє повідомлення в разі наявності всієї інформації, передбаченої у пункті 2.3 У разі відмови у реєстрації Університет надсилає заявнику відповідну інформацію із зазначенням причин відмови.

2.2 За зверненням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Університет розглядає також повідомлення стосовно порушень академічної доброчесності у кваліфікаційних роботах, захищених у ліквідованих (припинених) закладах освіти (наукових установах), та відсутності в них правонаступника за умови наявності акредитованих освітніх програм за відповідною спеціальністю (групою спеціальностей, галуззю знань).

2.3. Повідомлення повинно містити:

- інформацію про заявника (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи або найменування юридичної особи, контактну поштову адресу або адресу електронної пошти та номер телефону (за наявності);
- інформацію про особу, стосовно якої подано повідомлення (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), ступінь вищої освіти, рік його присудження, спеціальність (за наявності), освітню програму, а також (за наявності) інформацію про місце роботи, поштову адресу або адресу електронної пошти та номер телефону);
- опис (зміст) порушення академічної доброчесності, допущеного в кваліфікаційній роботі, на підставі або з урахуванням особи, стосовно якої подано повідомлення, присуджено ступінь вищої освіти;
- докази, що підтверджують наявність ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, зокрема відомості про автора (авторів) та посилання на джерело оприлюднення результатів, що належать іншим особам (для академічного плагіату);

– власноручний підпис або кваліфікований електронний підпис та/або кваліфікована електронна печатка.

2.4. Уповноважений орган протягом 10 робочих днів з дня отримання повідомлення здійснює його попередній розгляд та за результатами такого розгляду може ухвалити рішення про:

– розгляд повідомлення за встановленою процедурою;
– залишення повідомлення без розгляду та повідомлення про це заявнику.

2.5 Рішення про залишення повідомлення без розгляду ухвалюється в разі:

– відсутності факту присудження Університетом ступеня вищої освіти особі, стосовно якої подано повідомлення (крім випадків надсилання повідомлення до закладу освіти (наукової установи) Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти);
– відсутності доказів присудження, відповідно до законодавства України, іншим закладом освіти (науковою установою) ступеня вищої освіти особі, стосовно якої подано повідомлення (у разі, коли повідомлення надіслано до закладу освіти (наукової установи) Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти);
– відсутності в повідомленні даних, що вказують на ознаки порушення академічної доброчесності, що можуть бути перевірені;
– відсутності кваліфікаційної роботи, на підставі якої особі, стосовно якої подано повідомлення, присуджено відповідний ступінь вищої освіти, як у Національному репозиторії академічних текстів в електронній формі та/або в закладі освіти (науковій установі) в паперовій чи електронній формі;
– наявності рішення, яке набрало чинності, з тих самих підстав щодо тієї самої кваліфікаційної роботи та особи.

У разі залишення повідомлення без розгляду через відсутність кваліфікаційної роботи у Національному репозиторії академічних текстів, якщо ступінь вищої освіти присуджено в період, коли її внесення було обов'язковим, або відсутності кваліфікаційної роботи в паперовій формі в закладі освіти (науковій установі) до закінчення строку зберігання кваліфікаційної роботи, встановленого законодавством, Університет не пізніше 15 робочих днів від дня отримання повідомлення надсилає до МОН та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти пояснення ректора Університету.

3. РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКАЗІВ

3.1. У разі ухвалення рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою Університет повідомляє про це заявнику і не пізніше ніж за три робочі дні надсилає (надає) особі, стосовно якої подано повідомлення, інформацію про початок розгляду повідомлення, текст повідомлення та пропонує протягом 10 робочих днів від дати отримання надати зауваження до нього.

Університет вживає всіх можливих заходів, необхідних для встановлення комунікації з особою, стосовно якої подано повідомлення, та її належного інформування (за поштовою адресою, адресою електронної пошти, номером телефону, зазначеними в повідомленні та/або особовій справі, та/або в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, з використанням засобів поштового зв'язку та технічних засобів електронних комунікацій).

Якщо протягом двох місяців Університету не вдається встановити комунікацію з особою, стосовно якої подано повідомлення, інформація про це повідомлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету.

У разі, коли за результатами вжитих заходів встановити комунікацію з особою, стосовно якої подано повідомлення, не вдалося, особа вважається належним чином повідомленою за умови надсилання повідомлення за останньою відомою адресою та через 15 робочих днів від дати оприлюднення відповідної інформації на офіційному веб-сайті Університету.

3.2. Особа, стосовно якої подано повідомлення, може призначати та відкликати свого представника з розгляду повідомлення.

Особа, стосовно якої подано повідомлення, має право:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;
- бути поінформованою про дату, час і місце та брати участь у розгляді повідомлення, у тому числі дистанційно;
- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо порушення академічної доброчесності, у якому її звинувачують;
- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності тримати копії відповідних документів;
- заявляти клопотання про скасування розгляду повідомлення;
- просити про заміну члена уповноваженого органу або експерта;
- подавати власний експертний висновок;

– просити продовжити строк для надання пояснень з поважних причин.

Особа, стосовно якої подано повідомлення, або її представник може надати письмові пояснення та/або зауваження щодо інформації, що міститься у повідомленні, які повинні бути розглянуті уповноваженим органом.

У разі, якщо такі зауваження не подані протягом 15 робочих днів, вважається, що особа, стосовно якої подано повідомлення, не має зауважень і погоджується зі змістом повідомлення.

3.3. Уповноважений орган забезпечує проведення перевірки, повне та всебічне дослідження доказів, наведених у повідомленні та поясненнях та/або зауваженнях (за наявності) особи, стосовно якої подано повідомлення, або її представника. Уповноважений орган може залучати до перевірки експертів з числа науково-педагогічних, наукових працівників Університету, що є фахівцями у відповідній предметній області. З метою запобігання конфлікту інтересів та забезпечення якості та об'єктивності дослідження доказів уповноважений орган може звертатися до ректора Університету щодо залучення до експертизи науково-педагогічних та/або наукових працівників інших закладів вищої освіти (наукових установ).

Проведення перевірки і дослідження доказів уповноваженим органом здійснюється з урахуванням таких вимог:

– звіт програмного засобу не є самостійним доказом академічного плагіату;
– встановлення не лише текстових збігів, а і відсутності належного посилання, привласнення результатів або інших ознак порушення;
– застосування визначених критеріїв перевірки даних, джерел, експериментів, документів для визначення фабрикації чи фальсифікації;
– висновок експерта повинен містити опис методики, джерел, обсягу збігів, характеру порушення та його істотності.

Витрати, пов'язані з проведенням експертизи, здійснюються в межах кошторисних призначень Університету та/або з інших джерел, не заборонених законодавством.

3.4. Особа, стосовно якої подано повідомлення, особисто або через свого представника інформується про дату, час і місце розгляду повідомлення (не пізніше ніж за 3 робочі дні до дати розгляду).

За 10 робочих днів до розгляду повідомлення особі, стосовно якої подано повідомлення, або її представнику повинна бути надана можливість ознайомитися з усіма матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності, подати до них письмові та усні заперечення, пояснення або відмовитися від їх подання.

3.5. У разі добровільного письмового визнання особою, стосовно якої подано повідомлення, факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої присуджено відповідний ступінь вищої освіти, уповноважений орган ухвалює відповідне рішення. У разі, коли таке визнання надійшло до початку перевірки та дослідження доказів, наведених у повідомленні, така перевірка та дослідження доказів не проводяться.

4. ПРИЙНЯТТЯ, ОПРИЛЮДНЕННЯ ТА НАБРАННЯ ЧИННОСТІ РІШЕННЯМ

4.1. Уповноважений орган розглядає повідомлення та у строк, що не перевищує шести місяців з дня реєстрації повідомлення, ухвалює рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності.

4.2. Під час прийняття рішення уповноважений орган зобов'язаний оцінити наявність порушень академічної доброчесності у кваліфікаційній роботі.

4.3. За результатами розгляду повідомлення уповноважений орган приймає одне з таких рішень:

- позбавлення особи, стосовно якої подано повідомлення, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), що присуджені (присвоєні) на підставі кваліфікаційної роботи, — у разі встановлення фактів наявності у такій роботі академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації;
- відмова у позбавленні особи, стосовно якої подано повідомлення, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій) — у разі невстановлення фактів наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації.
- Рішення про наявність у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації приймається відповідно до правил і процедур, визначених внутрішніми нормативними актами закладу освіти (наукової установи). Такими актами визначаються особливості залучення зовнішніх експертів, врегулювання конфлікту інтересів, визначення заінтересованих осіб та їх участі в розгляді й ухваленні рішення, а також забезпечення дотримання захисту їхніх прав.

У прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності не може брати участь член уповноваженого органу, який має конфлікт інтересів.

У разі наявності обґрунтованих сумнівів в об'єктивності члена уповноваженого органу та/або експерта, стосовно якого подано повідомлення, особа має право заявити про його заміну. Рішення про заміну такого члена уповноваженого органу приймається колегіально.

4.4. Рішення уповноваженого органу повинно бути обґрунтованим (ухваленим на підставі всебічно та повноцінно досліджених доказів або на підставі визнання особою, стосовно якої подано повідомлення, факту порушення академічної доброчесності) та містити інформацію про конкретний вид порушення академічної доброчесності (академічний

плагіат, фабрикація чи фальсифікація) і його опис, а також про застосування визначеної законом санкції.

4.5. До набрання чинності рішенням уповноваженого органу персональні дані, які дають змогу прямо чи опосередковано ідентифікувати особу, стосовно якої подано повідомлення, не оприлюднюються.

З набранням чинності рішенням уповноваженого органу повідомлення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій) оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття. В повідомленні про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), що оприлюднюється, зазначаються рік випуску, спеціальність та/або освітня програма, серія і реєстраційний номер документа про вищу освіту з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних.

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої прийнято рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), оприлюднюється з моменту набрання чинності рішенням уповноваженого органу.

4.6. Рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій) або про відмову у позбавленні ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій) набирає чинності з дня його оприлюднення, а в разі його оскарження - з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги.

5. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ, ДІЙ ТА БЕЗДІЯЛЬНОСТІ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

5.1. Особа, стосовно якої прийнято рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), має право оскаржити таке рішення вченою радою Університету.

5.2. Заявник має право оскаржити рішення про відмову у позбавленні ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), а також дії та бездіяльність уповноваженого органу щодо неприйняття рішення за поданим повідомленням у строк, передбачений пунктом 4.1 цього Порядку.

5.3. Строк оскарження рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), дій та бездіяльності уповноваженого органу становить 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення або з дня закінчення строку, передбаченого пунктом 4.1 цього Порядку.

5.4. Вчена рада Університету розглядає скаргу особи, стосовно якої прийнято рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), та/або заявника та за результатами її розгляду приймає рішення шляхом таємного голосування. Таке рішення не потребує введення в дію ректором та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

5.5. Рішення за результатами розгляду скарги особи, стосовно якої прийнято рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), та/або заявника набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті Університету.

5.6. Рішення вченої ради Університету може бути оскаржено в суді.

5.7. У разі скасування на підставі судового рішення, яке набрало законної сили, рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій) Університет надсилає до МОН звернення про внесення відповідної інформації до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та відновлює документи про вищу освіту та про присвоєння кваліфікації (кваліфікацій).

6. ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ

6.1. Університет протягом трьох робочих днів з дня набрання чинності рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій):

- інформує особу, стосовно якої прийнято рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), та заявника;
- вносить відомості щодо рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій) до особової справи особи, стосовно якої прийнято рішення про позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), крім випадків надсилання повідомлення до закладу освіти (наукової установи) Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- як суб'єкт ведення Єдиної державної електронної бази з питань освіти вносить до неї відомості про позбавлення особи ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), а також про втрату чинності відповідними документами про вищу освіту, виданими закладом освіти (науковою установою) на їх основі;
- припиняє участь особи, стосовно якої прийнято рішення про позбавлення ступеня вищої освіти, у вступному випробуванні (конкурсі) до Університету, а також анулює рішення про результати вступного випробування (конкурсу) такої особи до Університету;
- притягає до дисциплінарної відповідальності та виводить із складу приймальної комісії, організаційного комітету, конкурсної комісії, журі особу, яка вчинила порушення академічної доброчесності.

6.2. У разі позбавлення ступеня вищої освіти через виявлення у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації Університет зобов'язаний відповідно до внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності розглянути питання щодо дотримання академічної доброчесності керівником та рецензентом такої кваліфікаційної роботи та вжити заходів реагування, передбачених Законом України «Про академічну доброчесність» та/або внутрішніми актами Університету.

7. ПОНОВЛЕННЯ НА НАВЧАННЯ ТА ПІДГОТОВКА НОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

7.1 Поновлення особи, документ про вищу освіту якої втратив чинність, для здобуття вищої освіти здійснюється відповідно до законодавства. При цьому Університет не визнає (не перезараховує) результати навчання та кредити Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, передбачені для кваліфікаційної роботи та пов'язаних освітніх компонентів, в обсязі до 60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, але не більше 30 відсотків обсягу відповідної освітньої програми.

У разі, коли рішення про позбавлення ступеня вищої освіти прийнято з урахуванням визнання особою факту порушення академічної доброчесності та не оскаржувалося нею, така особа має право поновитися для підготовки та захисту кваліфікаційної роботи.

Нова кваліфікаційна робота такої особи повинна виконуватися на іншу тему та містити результати, відмінні від результатів кваліфікаційної роботи, у якій виявлено академічний плагіат, фабрикацію або фальсифікацію.